

**Stanowisko Rządu wobec poselskiego projektu ustawy
o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin
oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa
Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu
Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu,
Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin
(druk sejmowy nr 905)**

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin ma na celu wprowadzenie przepisów umożliwiających wydawanie legitymacji dla osób uprawnionych do wojskowych i policyjnych rent rodzinnych.

Poselski projekt ustawy w swojej pierwotnej wersji obejmował wyłącznie zmianę pkt 3 w art. 38 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. *o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin* (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”. W wyniku autopoprawki z dnia 25 września 2012 r. przedstawiony przez posłów projekt został uzupełniony o dodatkową zmianę polegającą na dodaniu art. 37a w *ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy* stanowiącego, iż emerytom i rencistom oraz osobom uprawnionym do renty rodzinnej przysługuje legitymacja wydawana na ich wniosek, przez właściwy organ emerytalny. Analogiczne zmiany do zaproponowanych w ww. ustawie zgłoszono również do ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. *o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz członków ich rodzin* (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy”. Zmiany sprowadzać mają się do dodania art. 36a oraz nadania nowego brzmienia pkt 2 w art. 37 tej ustawy. Dodatkowo, w wyniku autopoprawki uzupełniono projekt o przepis przejściowy utrzymujący czasowo w mocy akty wykonawcze oraz ustalono termin wejścia w życie projektowanych zmian na 14 dni od dnia ogłoszenia.

Jak słusznie zauważyli projektodawcy w uzasadnieniu projektu, instytucją ustawowo zobowiązaną do wydania dokumentu potwierdzającego prawo ubezpieczonego do świadczeń opieki zdrowotnej jest Narodowy Fundusz Zdrowia. Dokumentem takim, zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) powinna być karta ubezpieczenia zdrowotnego.

Ponieważ wydawanie karty ubezpieczenia zdrowotnego dotychczas nie zostało wdrożone, projektodawcy uznali, iż najwygodniejszym sposobem potwierdzania prawa ubezpieczonego do świadczeń opieki zdrowotnej jest legitymacja emeryta-rencisty. Na gruncie przepisów obecnie obowiązującej *ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy* brak jest podstaw prawnych do wydawania legitymacji emeryta-rencisty wojskowego oraz legitymacji emeryta-rencisty policyjnego osobom uprawnionym do wojskowej lub policyjnej renty rodzinnej, dlatego też posłowie zaproponowali nowelizację tych ustaw, której celem jest umożliwienie wydawania przez właściwy organ emerytalny legitymacji dla osób uprawnionych do renty rodzinnej.

W tym miejscu należy jednak zwrócić uwagę, iż od dnia 1 stycznia 2013 r. stan prawny w zakresie potwierdzania prawa ubezpieczonego do świadczeń opieki zdrowotnej uległ zasadniczej zmianie, co powoduje, iż poselski projekt ustawy (druk nr 905) traci swoje ratio legis.

Ustawa z dnia 27 lipca 2012 r. *o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1016), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2013 r., upraszcza sposób potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej przez osobę ubiegającą się o uzyskanie świadczenia, dzięki możliwości odpowiedniego wykorzystania Centralnego Wykazu Ubezpieczonych. Podstawowym sposobem potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej jest obecnie elektroniczne potwierdzenie przez świadczeniodawcę uprawnień świadczeniobiorcy na podstawie numeru PESEL (art. 50 *ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*, w wersji obowiązującej od dnia 1 stycznia 2013 r.). Osobę ubiegającą się o świadczenie zwolniło to z obowiązku okazywania dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie zdrowotne, gdyż wystarczające jest okazanie dokumentu potwierdzającego tożsamość (np. dowód osobisty, prawo jazdy). Nie ma obecnie zatem żadnej potrzeby okazywania legitymacji emeryta-rencisty, co w pełni uzasadnia brak konieczności nowelizowania przepisów, w celu zapewnienia możliwości wydawania legitymacji dla osób uprawnionych do wojskowej lub policyjnej renty rodzinnej.

W związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2013 r. ustawy z dnia 27 lipca 2012 r. *o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* organy emerytalne zostały zobowiązane do wydawania każdej osobie, która złożyła wniosek o emeryturę lub rentę, zaświadczenia potwierdzającego złożenie takiego wniosku oraz przekazywania kopii tego zaświadczenia oddziałowi wojewódzkiemu Narodowego Funduszu Zdrowia właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby (art. 87 ust. 10f i 10g *ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*). Dzięki takiemu rozwiązaniu każda osoba uprawniona, już na etapie złożenia wniosku o emeryturę lub rentę, może bez problemu i konieczności okazywania jakichkolwiek dodatkowych zaświadczeń korzystać ze świadczeń opieki zdrowotnej.

Z uwagi na wprowadzone od dnia 1 stycznia 2013 r. elektroniczne potwierdzanie przez świadczeniodawcę uprawnień świadczeniobiorcy na podstawie numeru PESEL, wyłącznie po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość, osoby uprawnione do wojskowej lub policyjnej renty rodzinnej mogą bez żadnych przeszkód korzystać ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym bez konieczności posiadania legitymacji emeryta-rencisty, jak również bez konieczności częstego występowania o zaświadczenia wydawane obecnie przez organy emerytalne.

Należy również odnieść się do przedstawionych przez projektodawców skutków finansowych związanych z wydaniem legitymacji emeryta-rencisty osobom uprawnionym do policyjnej renty rodzinnej. Projektodawcy wskazali kwotę 5 tys. zł, bez określenia jakiejkolwiek metody jej obliczenia. Kwota ta nie znajduje żadnego uzasadnienia faktycznego. Liczba świadczeniobiorców Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych uprawnionych do policyjnej renty rodzinnej wynosi około 40 tys. Zakładając, że wszyscy uprawnieni do policyjnej renty rodzinnej wystąpią z wnioskiem o wydanie legitymacji oraz, że koszt wydania legitymacji osoby uprawnionej do policyjnej renty rodzinnej byłby szacowany na poziomie obecnie ponoszonych wydatków na wydanie legitymacji emeryta-rencisty policyjnego (tj. koszt wyprodukowania 1 sztuki legitymacji: 0,46 zł + 23% VAT oraz koszty wysyłki listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru 1 sztuki legitymacji: 5,65 zł), to wydatki będące następstwem poselskiego projektu samej tylko zmiany ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy kształtowałyby się na poziomie co najmniej 248,8 tys. zł. Podkreślenia wymaga, iż byłyby to wyłącznie koszty Zakładu Emerytalno-Rentowego MSW, do których konieczne jest doliczenie również kosztów Biura Emerytalnego Służby Więziennej oraz Wojskowych Biur Emerytalnych.

Z uwagi na zaproponowane w poselskim projekcie zmiany w brzmieniu delegacji ustawowych zawartych w art. 37 *ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy* oraz w art. 38 *ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy*, konieczne byłoby wydanie przez Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Ministra Sprawiedliwości nowych aktów wykonawczych. Należy zauważyć w tym miejscu, iż koszty wydania legitymacji osoby uprawnionej do wojskowej lub policyjnej renty rodzinnej mogłyby nie być jedynym kosztem wprowadzenia niniejszej regulacji. Wnioskodawcy w swoim projekcie wskazują na konieczność wydania nowych rozporządzeń, jednakże nie doprecyzowują przepisami przejściowymi kwestii obecnie wydanych legitymacji emeryta-rencisty wojskowego oraz legitymacji emeryta-rencisty policyjnego. Co za tym idzie nie można jednoznacznie ocenić, czy nie będą one również podlegać wymianie zgodnie z przepisami nowowydanych rozporządzeń określających wzory takich legitymacji. Na etapie uzgodnień wewnątrz i międzyresortowych oraz konsultacji społecznych projektów nowych rozporządzeń mogłaby pojawić się potrzeba ustalenia nowego wzoru legitymacji emeryta-rencisty policyjnego, czy wojskowego (środowiska emerytów i rencistów policyjnych wielokrotnie podnosiły tę kwestię i zgłaszały bardzo różne, często nawet wykluczające się postulaty zmian we wzorze

legitymacji). W przypadku potrzeby wymiany wydanych legitymacji emeryta-rencisty wojskowego oraz legitymacji emeryta-rencisty policyjnego, wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora finansów publicznych byłby wielokrotnie większy, niż przedstawiony powyżej, przy czym koszty wydania i dostarczenia tak dużej ilości legitymacji, wzrosłyby dodatkowo o koszty wynikające ze zwiększenia potrzeb kadrowych w celu zapewnienia realizacji niniejszego zadania.

Ponadto należy zwrócić uwagę na wewnętrzną niespójność przedstawionej przez posłów propozycji zmiany delegacji ustawowych z art. 37 *ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy* oraz art. 38 *ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy*. Wskazuje ona z jednej strony, iż w każdym rozporządzeniu ma zostać określony „wzór wydawania legitymacji emeryta-rencisty wojskowego (policyjnego) i legitymacji osoby uprawnionej do renty rodzinnej” (de facto powinno być „wzór legitymacji”, nie „wzór wydawania legitymacji”). Sformułowanie to oznacza, jeden wzór dokumentu potwierdzający prawo do ustalonego świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego (legitymacji) bez względu na rodzaj świadczenia. Z drugiej zaś strony proponowana przez posłów zmiana w delegacjach nakazuje określić w każdym rozporządzeniu „tryb wydawania tych legitymacji, ich wymiany”, co sugeruje, iż miałyby być w każdym rozporządzeniu określone co najmniej dwa wzory legitymacji. Niniejsze rozbieżności powodują, iż nie można jednoznacznie stwierdzić ile rodzajów legitymacji miałyby być określonych w rozporządzeniach, a następnie wydawanych przez właściwe organy emerytalne. Jednocześnie przy takiej niejasnej konstrukcji przepisów wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora finansów publicznych jest niedookreślony, jednakże jak wskazano powyżej jest wielokrotnie większy, niż przedstawiony przez projektodawców w uzasadnieniu.

Dodatkowo należy wskazać, że zaproponowany w poselskim projekcie ustawy przepis przejściowy stanowiący, że dotychczasowe przepisy wykonawcze zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, określa zbyt krótki termin. Biorąc pod uwagę zakres przedmiotowy delegacji ustawowych z art. 37 *ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy* oraz art. 38 *ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy*, przygotowanie nowych rozporządzeń w związku ze zmianą delegacji ustawowych, ich uzgodnienie, w szczególności w ramach konsultacji społecznych oraz ogłoszenie nie byłoby możliwe w tak krótkim czasie.

Mając powyższe na uwadze Rada Ministrów negatywnie opiniuje *poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (druk nr 905)*.